

Jeg vil ikke tale om, at der ved alle nogenlunde store Fabriker omkring i Landet er stiftet Sygekasser og er andre Forhold, som nødvendiggjøre en fast ansat Læge, men jeg tør paastaa, at der ved alle større Fabriker er en Læge, og naar vi nu udvide denne Lov til ogsaa at omfatte enhver Haandværksvirksomhed, hvor 10 Arbeidere finde Anvendelse paa et og samme Sted, saa vil det vel ogsaa blive Reglen, at Arbeidsgivere paa dette Omraade holde en fast Læge. Hvad er det nu, man fordrer af denne Læge? Det er, at han en Gang om Aaret skal aflægge Beretning om Sundhedsforholdene paa Arbejdsstedet; man forlanger ikke, at Arbeidsgiveren skal holde Læge til hver af sine Arbeidere i Sygdomstilfælde, men man forlanger, at den af Arbeidsgiveren selv valgte Læge skal føre et almindeligt Tilsyn med Sundhedsforholdene paa Arbejdsstedet. Dette vil han kunne gjøre uden at komme i Kollision enten med sin Samvittighed eller sin Pligt ligeoverfor Arbeidsgiveren, og lad der ogsaa hist og her være en Læge, som i den Henseende overjer, hvad han burde se, og undlader at indberette, hvad han burde indberette, saa har jeg dog den Tillid til Lægestanden i det Hele, at Lægen baade vil kunne være Arbeidsgiveren en nyttig Raadgiver og Arbeideren en Ven og Tilflugt under Arbejdet, og at han tillige vil kunne være det Tilsyn, der skal føres med Fabrikken — og som jo derved paa ingen Maade indskrænkes — særdeles nyttig ved til alle Tider at have Oplysning tilstede angaaende Forholdene paa det enkelte Sted. Naar det negtes at give en saadan Bestemmelse, ja, saa vil der blot blive et Arbejdstilsyn og Sundhedspolitiets Tilsyn ved enhver Fabrik. Lægetilsynet er et Supplement til den Kvindskab, som man ønsker at indhente og have tilstede om saadanne Forhold, og under de Forhandlinger, som førtes ved det nordiske Industrimøde her i Byen angaaende disse Forhold, blev dette Tilsyn særdeles anbefalet som en af de Foranstaltninger, der vilde være gavnlige baade for Arbejderne og Arbeidsgiveren. Jeg tror desuden, at selv om man ikke vil tage Hensyn hertil, saa vil den Hensigt, som Regjeringen har havt med § 9, paa en langt bedre og fyldigere Maade kunne opnaas uden at krænke Nogens Ret eller i det Hele taget være til Skade for Nogen, naar et saadant Tilsyn som det, der her foreslaas, føres af en fast Læge. — Der er en anden Bestemmelse, som § 9 indeholder, nemlig en Bestemmelse angaaende Tilvebringelsen af Jødselsattest. Denne Bestemmelse vil vel falde bort, naar § 9 udgaa, og den nye Paragraf indføres i Stedet for, men det forudsætte i saa Henseende er optaget i Vndringsforlaget til § 11, i hvilket det er foreslaaet, at der ved de Register, som skulle være tilstede ved Fabrikken, skal være bilagt Jødselsattester, saaledes at Arbejdstilsynet, naar det efterser Registeret, strax kan overbevise sig om, at

det forholder sig rigtigt med den eller den, der staar opført i Registeret som Barn. Man har troet at gjøre Bevist for Alderen af de Personer, som arbejde i Fabriker, virksomme og bedre ved altid at have det tilstede, fremfor naar der blot een Gang skulde skaffes Jødselsattest, og der ikke var nærmere bestemt, hvor den derefter skulde blive af. — Det er af disse Hensyn, man har ment at burde foreslaa en ny § 9 i Stedet for Regjeringsforlagets, og jeg tror, at det vil have en heldig Virkning, og at det vil være til stor Lettelse baade for Regjeringen og for Tilsynet, om der var en fast Læge ved de større Fabriker.

Kanfer: Den ærede Ordfører omtalte Vndringsforlaget til § 9 som hensigtsmæssigere end § 9 saaledes, som den nu foreligger. Det forekommer mig, at disse ikke kunne sammenlignes; thi i Vndringsforlaget staar der noget ganske Andet end i Paragrafen, og det One kan ikke siges at erstatte det Andet. I Vndringsforlaget til § 9 er der foreslaaet, at der ved enhver Fabrik og fabrikmæssig dreven Haandværksvirksomhed skal ansættes en fast Læge, hvis Virksomhed skal gaa ud paa at afgive Beretning om den Indflydelse, som Arbeidsmaaden eller Arbeidets Beskaffenhed har vist sig at have paa Arbejdernes Sundhed, medens der derimod i § 9 er foreslaaet den Regel, at forinden en Arbeidsgiver antager en Lærling, skal han først have den paagældende Lærlings Jødselsattest, inden Bedkommende kan indtræde i sit Forhold som Lærling, og dernæst skal han fra en Læge have Erklæring om, at Lærlingen duer til det Arbejde, som han skal beskæftige sig med; men dette er noget ganske Andet end, hvad der tilsigtes med Vndringsforlaget. Jeg kan nu i alt Væsentligt henholde mig til, hvad der derom er fremsat af min ærede Sidemand (Madvig), og slutte mit til dem, som ville stemme imod Vndringsforlaget. Jeg anser det ikke for heldigt, og navnlig kan jeg ikke rigtig se, hvorledes Forholdet vil være at ordne, naar der kun undertagelsesvis beskæftiges et Antal af 10 Arbeidere, men i Reglen kun 5 à 6, undertiden 9 Arbeidere i en saadan Virksomhed; thi Lægens Virksomhed vil jo saa lovmæssig kunne standse, og Registeret vil da ingen Betydning faae, naar det saaledes føres stykkevis. Lovforlagets § 9 forekommer mig heller ikke hensigtsmæssig. Jeg udtalte allerede tidligere, at det vilde være meget uheldigt, i Fald man nu paa en eller anden Maade svækkede Lyften til at tage unge Menneker i Lære; men det forekommer mig ikke at kunne tjene til at give Lyft til at tage Lærlinge, naar f. Ex. en Skomager, en Skræder eller en Glarmester, naar han vil have en Lærling, skal begynde med at sikkre sig Lærlingens Jødselsattest og Lægens Attest for, at Drengen er stiftet til at være Skræder, Skomager eller Glarmester. Det forekommer mig, at dette vilde bringe Vidtløftighed ind paa et Terrain, hvor der